

RAPORT DE AUTOEVALUARE

a activității Întreprinderii Municipale Centrul Sănătății Femeii „VIRGINIA CAHUL” pentru anul 2018

ÎM Centrul Sănătății Femeii „Virginia Cahul” activează conform Statutului întreprinderii înregistrat în 2003, Legii Sănătății, Regulamentului centrelor de sănătate a femeii, programe Naționale, și alte acte legislative a Ministerului Sănătății și R.Moldova.

În 2018 colectivul ÎM CSF „Virginia Cahul” a continuat lucrul spre îmbunătățirea calității serviciilor în sănătatea reproductivă și sexuală a femeilor din municipiul Cahul, cât și a raionului Cahul prin prisma politicii de perfecționare continuă a cunoștințelor cadrelor medicale, aplicarea ultimelor inovații în medicină, îmbunătățirea condițiilor de lucru a colaboratorilor, ș.a.

Situația socio-economică din țară lăsa amprentă și pe activitatea întreprinderii. Fiind la autofinanțare și fiind unica sursă de finanțare, pacientul, cât și insuficiența în asigurare cu cadre, nu putem întreprinde cele mai eficiente metode de diagnostic a maladiilor. În anul precedent am avut problema colectării deșeurilor medicale periculoase. A fost încheiat contract cu firma „Trisumg” pentru a colecta și prelucra deșeurile biologice periculoase.

Odată cu formarea centrelor de sănătate în municipiu și raion, finanțate direct de Compania de asigurări în medicină, s-a creat posibilitatea de a contracta instituția și medicul preferat în îndeplinirea serviciilor specializate direct – o cale de îmbunătățire a deservirii de medicul de familie, cât și reducere de cheltuieli. La moment de aceasta se folosește numai un centru de sănătate, locuitorii altor centre se deservesc cum pot: la centrul consultativ, unde programarea este depășită mult, sau la centrele private. După mine, cu aceste instituții nou fondate, nu s-a dus lucrul necesar ca de la bun început să planifice lucrul în binele populației, cât și a instituției.

Am avut mari așteptări de la crearea centrului de dirijare cu medicina în raion – Consiliului în sănătatea publică, dar cu asta și am rămas. Fiecare nou conducător „face reforme” pe care singur nu le vede, dar specialiștii și locuitorii nici atât. Necătfînd la cele expuse, întreprinderea există, își mărește autoritatea în raionul Cahul și cele învecinate, își lărgeste metodele de diagnostic și tratament, suntem solicitați și de pacienți din țările vecine. Activitatea este bazată pe contracte cu diferite firme și întreprinderi, care neasigură cu necesarele în îndeplinirea serviciilor.

Cu scopul de examinare mai amplă, am contractat cu laboratoarele internaționale ca: „Synevo” și „Medexpert”. Depistarea de celule atipice este la 8-9% din investigații, indice care a fost dovedit de clinica oncologică Chișinău prin proiectul „Scriming citologic în patologia de col uterin” din 2010, la care am fost implicați și noi. Investigarea profundă, cât și tratamentul cuvenit, informarea corectă a pacientei în conduită a adus, că ultimul an nu am avut adresări cu cancer avansat. Informarea corectă nu prezintă obstacol în acceptarea analizelor.

Baza tehnico-materială în 2018 a fost supusă reparației cosmetice, ca și în fiecare an. S-au reparat cele deteriorate, s-a vopsit, la necesitate se schimbă robinetele, lavoarele, lăcatele stricate. S-a adus apa caldă în fiecare cabinet. Pe tot parcursul am fost asigurați cu apă, gaz natural, canalizare, electricitate încontinuu ce a creat condiții favorabile pentru crearea unui climat de lucru benefic și menținerea regimului sanitaro-antiepideemic cuvenit. În probele biologice prelevate la autocontrol prin metoda bacteriologică rezultatele sunt în limitele permisului.

Cadre. Statele: din 4 medici ginecologi am rămas 3, unul a plecat la odihna binemeritată, medic – laborant (prin cumul), 2 laborante, 4 asistente medicale și 2 infirmiere. După calificare – toți medicii posedă categoria 1, asistentele medicale categoria 1 și 2, laboranta categoria 2 (nu are vechimea în muncă pentru categoria 1). Fiecare colaborator participă la cursuri de perfecționare de pe lângă Universitatea de stat medicină și farmacie și școala de perfecționare a lucrătorilor medicali cu studii medii din orașul Chișinău. Cât și la întrunirile petrecute în colectiv pe baza materialelor din reviste internaționale și studiilor de la IMF din Chișinău.

Am participat și la seminarele petrecute de firme și instituții medicale. Ca și în fiecare an primim jurnale de specialitate: „Ginecologia” și „Acușerstvo i ghinecologia”, articolele cărora se studiază și se discută, contribuind la autoperfecționare. Fiind 4 medici pensionari permanent ducem lucrul de convingere a unui medic ginecolog pentru angajare. Pînă la moment solicitant nu avem, Chiar și crearea bazei de date pe MS privitor cadrelor nu ne ajută la acest capitol.

Activitatea medicală. În anii precedenți s-au făcut vizite:

Anul	2016	2017	2018
Număr vizite	12717	12 185	11 008

Adresarea cu motiv de boala face 47,5% din numărul vizitelor. Scăderea numărului de vizite se explică prin îndeplinirea examinării de laborator și instrumentale în aceeași zi ce se încadrează în „o vizită” și lipsei a unui medic. Pe altă zi rămâne consultarea repetată atunci când investigațiile se fac de alte instituții. Pe zi în mediu un medic primește 20.5 pacienți. Aș spune că sunt condiții pentru consilierea deplină și efectivă. Asigurarea fiecărui medic cu calculator și printer, rețea de internet 24/24, material informativ a creat condiția de a consilia pacienta după ultimele cerințe. Din vizitele totale 69.2 % sunt primare.

Despre oncovigilență sporită ne vorbește și efectuarea examinărilor: 1412 citologii în lichid și 402 citologii pe sticlă. Din ele 8.37% sunt cu devieri spre proces canceros, majoritatea din ele sunt supuse tratamentului. Examinările histologice suspecte la proces canceros se completează cu examinarea histochimică. Spre nefericirea pacientei sunt cazuri când rezultatul histologic în perioada anterioară era tratată ca un proces benign, acum medicul e garantat în prezența de început a cancerului și pacienta se operează în clinica oncologică. Din cele 176 de raclajuri cu scop de diagnoză și tratament (urmate de examinare histologică) nici unul nu are endometriu nemodificat, ceea ce ne spune despre înfăptuirea argumentată a acestei proceduri. Consilierea profesională completată cu material informativ și mulaje a îmbunătățit comunicarea medicului cu pacientul. Din cele 3450 de paciente depistate cu boli ginecologice 72 % au 2 și mai multe boli. Vaginita candidoza sau cea bacteriologică este asociatul permanent. Ultimii ani sectorul primar iau de la noi taloanele statistice cu morbiditatea ce este luată la evidență. Mai departe de dare de seama nu știm ce se întâmplă cu ele, deoarece la noi vin puține dar pentru tratarea prin DEC numai la noi este aparat. Reiese că pacientele rămân numai cu înregistrarea bolii. Candidoza vaginală și vaginita bacteriană sunt călăuză la 2 din 3 paciente, ce ne vestește de catastrofă așteptată în sănătatea reproductivă: cupluri sterile, nașteri premature, copii infectați intrauterin, majorarea HIV infecțiilor, ș.a.

Este salutabilă inițiativa medicilor de familie privați care au contractat cu noi și desigur calitatea conduitei pacientelor cu patologie ginecologică se îmbunătățește.

Este importantă școala mamei și copilului, pentru care avem toate necesarele și putem a o petrece la nivelul convenit, inclusiv parteneriatul în naștere. Beneficiarele acestei școli-gravidele și membrii familiilor lor sunt la evidența medicului de familie, care astăzi trebuie să pregătească gravida pentru naștere, dar nici ei nici compania de asigurări în medicină nu-și dă interesul în petrecerea acestei activități. Gravidele nu sunt pregătite pentru naștere.

Nu sunt unice cazurile de încălcare a dreptului pacientei de medicii de familie. În special – adresarea la medicul și instituția preferată. Ponderele pacientelor pe motiv de boală crește pe an ce trece și o bună majoritate revine proceselor inflamatorii. E o problemă foarte dificilă deoarece:

- nu este medic-androlog, pentru examinare și tratament paralel și a partenerului sexual. Includerea în nomenclatorul serviciilor de laborator a testelor rapide (le fac chiar și bărbații) a îmbunătățit diagnostica, dar totuși sunt probleme pe care dorim să le rezolvăm. Maladiile de natură infecțioasă cresc, inclusiv cele cu transmitere sexuală, de aceea lor li se va acorda atenție deosebită, inclusiv vaccinarea. Solicităm medic androlog.
- Se colaborează cu centrul prietenos tinerilor, care informează elevii și studenții despre ITS, după ce ei vin la consultare, examinare și tratament. Este revoltător că pînă la moment se micșorează debutul vieții sexuale. Multe tinere nu se adresează pe motiv de rușine. Centrul prietenos tinerilor creat pe lângă Centrul de Sănătate Cahul le scoate această barieră.
- Se colaborează și cu alte organizații („Centrul maternal”, „Pas cu pas”, „Speranța”, „Diaconia”), care li se acordă asistență medicală din contul instituției noastre în calitate de filantropie.
- În diagnosticare colaborăm cu laboratoarele internaționale „Medexpert” și „Synevo”.

Saloanele de petrecere a lucrului informativ-educativ este dotat satisfăcător, numai necesităm de beneficiari. Fiecărei paciente i se examinează și glanda mamară. Din 1266 de examinări 24% au fost de dezvoltare a cancerului mamar. În același timp se învață autocontrolul la cancer al glandei mamare, Unicele metode posibile de examinare a glandei mamare în Cahul sunt ECO-grafia și mamografia glandei mamare. Un suport major în asistența ginecologică îl joacă laboratorul, unde se fac următoarele examinări:

- analiza generală a urinei, analiza generală de sânge frotiu vaginal la floră, biochimia și unele examinări imunologice (Ca, P, Mg, colesterol, trigliceride, PH a sîngelui, amilaza, fosfataza, timol, bilirubină totală, directă, indirectă, ALAT, ASAT, feritină, proteină generală, uree, fer, iod în urină, ca mamar, ca ovarian, reacția Elisa la toxoplasmoză și hlamidioză, frotiurile secretului vaginal se examinează prin metoda bacterioscopică). În laborator s-au făcut 20774 de analize (în 2017 - 21605 analize): generale, biochimice și imunologice (fără acelea ce se fac în laboratoarele altor instituții), 14500 analize generale și biochimice în 2016. Pentru tratamentul pacientelor este amenajată o secție ce constă din 6 saloane:

- salonul pentru luare de sânge și injecții;
- salonul pentru VAM la termen mic de sarcină și raclaj uterin cu scop diagnostic, administrare de DIU;
- salonul de înregistrare, documentare și consiliere în metoda de examinare și tratament;
- salonul pentru tratament vaginal-băițe, aplicare de tampoane ș.a.;
- salonul patologiei colului uterin cu DĂC, videocolposcop;
- salonul tehnic (pentru pregătirea instrumentelor).

Tabel : efectuarea VAM la termen mic de sarcină și raclaj diagnostic

Operația	2016	2017	2018
VAM	451	382	236
Raclaj diagnostic	188	172	176

Numărul întreruperilor de sarcina scade ,dar crește numărul primigestelor. Anume aceasta ne spune ca numărul de operații nu au scăzut, dar nu sunt înregistrate.

Efectuarea acestei operație răspunde totalmente la cerințele ordinului „condiții sigure” în efectuarea micilor operații. Parcă numărul de întreruperi de sarcină a scăzut, dar pentru noi este încă îngrijorător, deoarece pe fonul de scădere a remediilor contraceptive avorturile nici de cum nu pot scădea ba din contra vor crește. Este nevoie de o evidență strictă, Prin aceasta se confirmă îndeplinirea unei din sarcinile puse în fața colectivului – de micșorare a numărului de avorturi. Întreruperea sarcinii se face numai prin metoda VAM, cu anestezie locală obligatoriu cu lidocain sau alt anesthetic.

Consilierea obligatorie pre- și postavort își are însemnătatea ei. Analizînd situația concluzionăm că femeile știu contraceptivele bune dar ele sunt costisitoare, care este și motivul de a nu le procura. La moment ne limităm cu scriere de rețetă. Problemă este și osteoporoza menopauzală.

Promovarea unui mod sănătos de viață este unul din obiectivele principale al colectivului Centrului Sănătății Femeii „Virginia”. Acest lucru este reflectat în dările de seamă zilnice a medicilor. Practic consilierea pacienților este completată cu discuții individuale la tema adresării. Așa, cele mai frecvente discuții au fost:

- pe contracepție 1069 în 2016, 2032 în 2017, 2055 în 2018;
- pe tema complicațiilor avortului 654 în 2016, 881 în 2017, 557 în 2018;
- cancer și prevenirea lui 3207 în 2016, 2882 în 2017, 3005 în 2018;
- pe întrebări de menopauză și terapia de substituție hormonală 805 în 2016, 911 în 2017, 908 în 2018;
- pe infecții cu transmitere sexuală 1804 în 2017, 1906 în 2018.

Instituția posedă de necesarele pentru a petrece lecții cu populația. S-au petrecut lecții cu elevi ai liceelor, colegiilor și școlilor profesionale din orașul Cahul la solicitarea dumnealor. După următoarea tematică: „Prevenirea sarcinii nedorite”, „Infecții cu transmitere sexuală”, „Valori și procesul de luare a deciziilor”, „Drepturile pacientului”, ș.a. În cadrul fiecărei activități în masă petrecute de Centrul CONTACT voluntarii distribuie materiale informative populației.

Cele 2 măsuțe destinate materialelor informative pentru vizitatorii centrului în fiecare zi sunt verificate și completate cu necesarele. Lucrăm în colaborare cu Centrul raional de sănătate publică, care periodic ne ajută cu materiale informative. S-ar putea face și mai multe dacă vom avea ceva suport financiar de la compania de asigurări în medicina prin finanțarea proiectelor:

- pentru procurarea necesarelor pentru lecții;
- pentru remunerarea formatorilor;
- în pregătirea activităților;

- în editarea materialului informativ ș.a.

Pe tot parcursul instituția a fost și este la autofinanțare completă.

Costul serviciilor corespunde preiscurantului din 10.11.2011 a Catalogului unic de tarife la serviciile medicale, expuse în Monitorul oficial, cu modificările.

ACTIVITATEA FINANCIARA

INDICELE	2016	2017	2018
Venitul total	1919320	2299290	2232011
Salariu colaboratorilor	657730 sau 34%	941690 sau 40%	1118539 sau 50,8
Total cheltuieli	1840510	2169940	2199553
Profit net	69353	113828	29361

Venit si cheltuieli pe anul 2018

	Suma, lei	Cota parte %	2017	
Venituri:				
Încasare din servicii medicale	2232011			
Altele (contract deservire bancară)	916			
Total venit:	2232927		2299290	-2,93%
Cheltuieli:				
Remunerarea muncii angajaților	1118539	50,85	933889	43,04%
Contribuții CNAS,CNAM	289552	13,16	258965	11,93%
Servicii laborator (Imunotehnomed)	415244	18,88		
Materiale consumabile	228823	10,40		
Servicii prestate întreprinderii:				
Servicii paza tehnica si antiincendiară	14352			
Servicii telecomunicații-acces internet	9897			
Servicii deservire contabila	32100			
Servicii deservire ACC si consumabile	1500			
Servicii de deratizare a încăperii	1885			
Servicii de verificare rețea electrica	5200			
Servicii de verificare rețea termica	400			
Total:	65334	2,97		
Servicii comunale:				
Salubritatea gunoierului	2186			
Apa si canalizarea	6931			
Energia electrica	16564			
Gaze naturale	40017			
Total:	65698	2,99		
Diverse cheltuieli:				
Perfecționarea cadrelor	3265	0,15		
Cheltuieli deplasare	1067	0,05		
Alte - Agenției Servicii Publice	1259			
Prelungirea semnăturii digitale	380			
Confecționarea stampilei	410	0,09		
Taxa p/ amenajarea teritoriului	3750	0,17		
Impozitul funciar	4932	0,22		
Uzura program 1c	1300	0,06		
Total:	16363	0,74		
TOTAL CHELTUIELI:	2199553	100	2169940	
Impozit pe venit	4005		15522	
Profit până la impozitare	33374		129350	
Profit net	29369		113828	

Un indice important este lipsa datoriilor față de Stat. Exista numai datorii pe termen scurt:
- laboratorului „Medexpert”, care face totalurile la începutul lunii.

Administratorul-interimar al Întreprinderii Municipale
Centrul Sănătății Femeii „Virginia Cahul”

Larisa ȘAPAREȚ